towarzystwo
obrotu
energią

TOE 251/16/MK

Warszawa, 2016-05-09

Szanowny Pan

Marek Suski

Przewodniczący Komisji do Spraw
Energii i Skarbu Państwa

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

Dotyczy: *rządowego projektu ustawy o efektywności energetycznej* (***druk 426***)

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku ze skierowaniem do Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa *rządowego projektu ustawy o efektywności energetycznej* (druk 426) oraz zaplanowanym na 10, 11 i 12 maja 2016 r. rozpatrzeniem na posiedzeniach Komisji przedmiotowego projektu, mając na uwadze rolę i znaczenie przedsiębiorstw energetycznych, w tym sprzedawców energii elektrycznej zrzeszonych w Towarzystwie Obrotu Energią, w zmodyfikowanym modelu promowania efektywności energetycznej w Polsce, będącym przedmiotem projektu ww. ustawy, pragniemy przedstawić nasze uwagi, wątpliwości i propozycje zmian, dotyczące tego projektu.

Towarzystwo Obrotu Energią (dalej „TOE"), założone pod koniec 2003 roku jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym i apolitycznym zrzeszeniem, które m.in. podejmuje działania wspomagające rozwój konkurencyjnego rynku energii w Polsce, tworzy standardy handlu produktami związanymi z rynkiem energii, a także kształtuje normy etyczne w handlu energią i paliwami gazowymi oraz reprezentuje społecznie lub gospodarczo użyteczne interesy sektora obrotu energią w odniesieniu do organów administracji rządowej i innych stowarzyszeń. Do TOE należy 27 spółek – najwięksi sprzedawcy energii elektrycznej i paliw gazowych w Polsce oraz 193 osoby fizyczne. Warto podkreślić, że sprzedawcy zrzeszeni w TOE sprzedają energię elektryczną ponad 16 mln odbiorców końcowych. W 28 Zespołach i Grupach roboczych, TOE współpracuje z ponad 350 osobami – najczęściej przedstawicielami poszczególnych sprzedawców. Towarzystwo Obrotu Energią od początku swojego działania czynnie uczestniczyło i uczestniczy w pracach dotyczących ustawy - Prawo energetyczne, ustawy o efektywności energetycznej, ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz innych aktów prawnych związanych z rynkiem energii elektrycznej, gazu i ciepła.

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11, 00-043 Warszawa
tel. (22) 827 57 93, fax (22) 826 61 55, e-mail: toe@toe.pl www.toe.pl
KRS 0000181074 Konto BPH PBK S.A.: 56 1240 6218 1111 0000 4613 2529

Poniżej przekazujemy uwagi, komentarze i propozycje zmian TOE do rządowego projektu **ustawy o efektywności energetycznej** (druk **426**) zwracając się z prośbą o umożliwienie zapoznania się z nimi pozostałym Członkom Komisji oraz (w miarę możliwości) analizę podczas wspomnianych wcześniej posiedzeń Komisji.

1) W rozdziale 7 projektu ustawy o efektywności energetycznej „Zmiany w przepisach obowiązujących" proponujemy **dodanie artykułu 44a wprowadzającego zmiany do ustawy Prawo Zamówień Publicznych** o następującym brzmieniu:

„Art. 44a. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 poz. 2164) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 67 ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) zamówienie na dostawy jest dokonywane na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych, w tym na giełdzie towarowej innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego, lub gdy dokonuje zakupu świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych, w tym na giełdzie towarowej innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego;".

2) w art. 138a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Zamawiający prowadzący działalność, o której mowa w art. 132 ust. 1 pkt 1 i 3, nie stosują ustawy do udzielenia zamówień sektorowych na dostawy energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła oraz paliw do wytwarzania energii oraz zakupu świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej w celu wykonania obowiązku o którym mowa w art. 9a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne lub w celu wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii lub w celu wykonania obowiązku o którym mowa w art. 10 ust.1 pkt 2 ustawy o efektywności energetycznej.".

Powyższa poprawka z jednej strony wpłynie na ujednolicenie prawa w zakresie postępowania z różnymi świadectwami pochodzenia, a z drugiej strony wpłynie na usprawnienie pozyskiwania świadectw pochodzenia efektywności energetycznej przez podmioty zobowiązane do ich uzyskania.

Z dotychczasowego brzmienia ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 poz. 2164) wynika, że zakup świadectw efektywności energetycznej poza obrotem giełdowym jest objęty postępowaniem przetargowym. Zatem do zakupu świadectw efektywności energetycznej, jako jedynych spośród tzw. kolorowych certyfikatów, stosuje się przepisy prawa zamówień publicznych (PZP) dot. konieczności organizowania przetargu na ich zakup. Dlatego przedstawiona powyżej propozycja zapisów do ustawy uzasadniona jest potrzebą ujednolicenia regulacji prawnych w stosunku do wszystkich praw majątkowych tj. świadectw pochodzenia,

świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej. Ustawa o odnawialnych źródłach energii z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz.U. 2015 poz. 478) w art. 183 wyłączyła zakup świadectw pochodzenia, świadectw pochodzenia biogazu oraz świadectw pochodzenia z kogeneracji z obowiązku stosowania PZP. W katalogu zwalnianych produktów pominięto jednak świadectwa efektywności energetycznej, które co do zasady podobnie jak pozostałe świadectwa, nabywane są w celu wypełnienia ustawowego (w tym przypadku określonego w ustawie o efektywności energetycznej) obowiązku umorzenia. Należy zwrócić uwagę, że konieczność stosowania PZP do zamówień na dostawę świadectw efektywności energetycznej jest wysoce niepraktyczna, gdyż naraża zamawiającego na wszelkie konsekwencje wynikające z PZP w tym m.in. ryzyko nienabycia całego wolumenu świadectw niezbędnego dla wypełnienia obowiązku umorzenia oraz ryzyko niezakończenia postępowania w terminie pozwalającym na nabycie i umorzenie świadectw spowodowane postępowaniami odwoławczymi podmiotów odrzuconych w przetargu lub nawet unieważnienie samego postępowania. Biorąc pod uwagę, że wypełnienie ustawowego obowiązku poprzez przedstawienie Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia energii musi być dokonane w terminie ściśle określonym przez prawo, wszelkie opóźnienia narażają przedsiębiorstwo na koszty związane z niewypełnieniem tego obowiązku. Dodatkowym obciążeniem jest fakt, iż zgodnie z zapisami projektu ustawy o efektywności energetycznej, obowiązek umorzenia można wypełnić uiszczając opłatę zastępczą, ale tylko w ograniczonym zakresie procentowym co powoduje, iż w sytuacji braku pozytywnego rozstrzygnięcia postępowania przetargowego podmiot, na którym ciąży obowiązek umorzenia nie będzie mógł w żaden sposób wywiązać się z tego obowiązku. Należy również wziąć pod uwagę, iż świadectwa efektywności podobnie jak pozostałe świadectwa pochodzenia jako towar giełdowy są przedmiotem obrotu na polskiej giełdzie TGE S.A. Dokonywanie transakcji na TGE S.A. gwarantuje istnienie konkurencyjnego rynku tych świadectw i w konsekwencji uzyskiwanie ceny referencyjnej dla tego towaru giełdowego, co jest dodatkową przesłanką dla zwolnienia z konieczności stosowania PZP. Zwolnienie zakupu świadectw z PZP znacznie poprawi możliwość ich pozyskiwania od mniejszych podmiotów, dla których zdecydowanie łatwiej jest zbywać świadectwa na zasadach bezpośredniej umowy zawartej z ich odbiorcą. Taka właśnie praktyka jest stosowana w przypadku pozostałych świadectw, gdzie spory procent jest pozyskiwany w transakcjach pozagiełdowych. Dzięki temu rozwiązaniu podmiotom zobowiązanym do umorzenia świadectw efektywności znacznie łatwiej będzie uzyskać świadectwa i w drodze umów dwustronnych je odkupić. W licznych przypadkach będzie to nawet bodziec do realizacji przez te podmioty przedsięwzięć polegających na poprawie efektywności energetycznej w zamian za gwarantowany odkup tych świadectw. Takie rozwiązanie przyczyni się również do lepszej realizacji celów ustawy o efektywności energetycznej i może wpłynąć na zmniejszenie realnego ryzyka niedoboru świadectw efektywności energetycznej na rynku.

2) W rozdziale 4 projektu ustawy o efektywności energetycznej „Zasady realizacji obowiązku uzyskania oszczędności energii" proponujemy **zmianę w art. 12 ust. 2 i ust. 3** na następujące brzmienie:

„2. Jednostkowa opłata zastępcza wynosi:

1) 1000 zł za 2016 r.,

2) 1500 zł za 2017 r. i za każdy rok następny.

– za tonę oleju ekwiwalentnego.

3. Minister właściwy do spraw energii może, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku, zwiększyć wielkość jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 12 ust. 2 pkt.2), na rok 2018 oraz na każdy kolejny rok, do 5 % w stosunku do wysokości jednostkowej opłaty zastępczej obowiązującej za rok poprzedni, biorąc pod uwagę dotychczasową oszczędność energii finalnej uzyskanej w wyniku realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych oraz poziom cen w zakresie wytwarzania lub obrotu energią elektryczną, ciepłem lub gazem ziemnym."

Ponieważ ustawa zakłada możliwe nałożenie obowiązku na czas nieokreślony, automatyczne indeksowanie jednostkowej opłaty zastępczej o 5% począwszy od roku 2018 (art. 12 ust. 3 projektu ustawy o efektywności energetycznej), może spowodować „oderwanie" systemu wsparcia efektywności energetycznej od realiów rynkowych i zwiększyć koszty funkcjonowania systemu dla odbiorców końcowych. Ze strony TOE jesteśmy zdania, że decyzję w sprawie jej podwyższenia powinno pozostawić się ministrowi właściwemu do spraw energii. Alternatywnym rozwiązaniem może być skorelowanie zmian ze wzrostem inflacyjnym.

Jednocześnie ze względu na dotychczasową niską podaż tzw. białych certyfikatów w interesie podmiotów zobowiązanych jest zapewnienie, aby pod nową ustawą istniała możliwość skorzystania z opłaty zastępczej (alternatywą jest poniesienie kar finansowych za brak realizacji „białego obowiązku"). Sporną kwestią pozostaje nadal wysokość opłaty zastępczej oraz ograniczenia w możliwości z niej skorzystania. Wprowadzona możliwość korzystania z opłaty zastępczej istnieje pod warunkiem wykazania, że nie udało się zakupić białych certyfikatów na rynku po cenie nieprzekraczającej opłaty zastępczej obowiązującej w danym roku (patrz pkt 4). Proponowane rozwiązanie jest krokiem w dobrym kierunku, choć optymalnym rozwiązaniem byłoby pozostawienie możliwości korzystania z opłaty zastępczej w obecnym kształcie.

3) W dotychczasowej ustawie o efektywności energetycznej wskazano wprost, że **koszty tzw. „białego obowiązku"** uwzględnia się **w taryfie** jako oddzielna pozycja na zasadach określonych w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy. W projekcie usunięto odpowiednik tego przepisu, wprowadzono postanowienie, na gruncie którego koszty tego systemu zostaną uwzględnione w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych, a nie jako odrębna część taryfy. Ze strony TOE zwracamy się z prośbą o **przywrócenie do projektu ustawy rozwiązań znanych z obecnej ustawy**, aby nie było

wątpliwości co do neutralności kosztowej systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej (zasada ta jest obecna uniwersalna dla wszystkich systemów wsparcia, tj. OZE, kogeneracji oraz efektywności energetycznej).

4) W projekcie ustawy, zdaniem TOE, nadal problemem pozostaje **sposób wykazania bezskuteczności zlecania w roku kalendarzowym kupna praw majątkowych** (dla spełnienia obowiązku) wynikających z ustawy, w tzw. transakcjach sesyjnych i w rezultacie zrealizowanie części obowiązku przez uiszczenie opłaty zastępczej (art. 11 ust. 2). Nie jest wiadome: czy zlecenia kupna w transakcjach sesyjnych mają być składane wyłącznie w ciągu roku kalendarzowego, którego dotyczy obowiązek czy także do 30 czerwca roku następnego kiedy, po rozliczeniu roku, znana jest wysokość obowiązku ? Zapisy w tym zakresie są mało precyzyjne, powodują rozbieżności interpretacyjne i faktyczny brak możliwości planowania kosztów realizacji obowiązku przez podmioty zobowiązane. W związku z powyższym **proponujemy zmianę art. 11 ust. 2 i 3** na następujące:

2. Podmiot zobowiązany może również zrealizować obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, za 2016 r., 2017 r. i 2018 r., uiszczając opłatę zastępczą w zakresie wyższym niż wskazany w ust. 1, jeżeli łączny wolumen obrotu, zaewidencjonowany w ramach obrotu na rynku praw majątkowych TGE S.A. w okresie możliwej realizacji obowiązku za dany rok, nie przekroczy odpowiednio dla kolejnych lat 70%, 80% i 90% planowanego wolumenu praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej wymaganej do spełnienia obowiązku za dany rok kalendarzowy w skali kraju lub gdy oferowana cena praw była wyższa niż jednostkowa opłata zastępcza, o której mowa w art. 12 ust. 2. Planowany wolumen obowiązku będzie określany dla każdego roku kalendarzowego w terminie do 31 marca danego roku przez ministra właściwego do spraw energii.

3. Podmiot zobowiązany może również zrealizować obowiązek, o którym mowa w art. 10 ust. 1, za 2019 r. i za każdy kolejny rok, jeżeli zaewidencjonowany w ramach obrotu na rynku praw majątkowych TGE w okresie możliwej realizacji obowiązku za dany rok nie przekroczy 100% planowanego wolumenu praw majątkowych wynikających ze świadectw efektywności energetycznej wymaganej do spełnienia obowiązku za dany rok kalendarzowy w skali kraju lub gdy oferowana cena praw była wyższa niż jednostkowa opłata zastępcza, o której mowa w art. 12 ust. 2. Planowany wolumen obowiązku będzie określany dla każdego roku kalendarzowego w terminie do 31 marca danego roku przez ministra właściwego do spraw energii.

5) Proponujemy także, aby **data wejścia w życie ustawy** była skorelowana z początkiem miesiąca kalendarzowego w celu zminimalizowania rozbieżności pomiędzy wolumenem przyjmowanym do rozliczenia obowiązku a wolumenem przyjmowanym w rozliczeniach z Klientami podmiotów zobowiązanych. Wyznaczenie daty wejścia w życie ustawy bez zachowania takiej korelacji skutkuje szacowaniem wolumenu na potrzeby określenia obowiązku i powoduje niejednoznaczności w jego określaniu.

Jednocześnie, mając na uwadze znaczenie TOE w kształtowaniu rynku energii elektrycznej w Polsce, ale także ważną rolę sprzedawców energii elektrycznej w projekcie ustawy o efektywności energetycznej, **zwracamy się z prośbą o umożliwienie uczestnictwa w posiedzeniach Komisji przedstawiciela Towarzystwa Obrotu Energią.**

W przypadku pytań bądź wątpliwości proszę o bezpośredni kontakt mailowy (marek.kulesa@toe.pl) lub telefoniczny (502 34 91 45). Licząc na pozytywne ustosunkowanie się do naszej prośby, pozostajemy

Z poważaniem

Towarzystwo Obrotu Energią
Dyrektor Biura

Marek Kulesa

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11
00-043 Warszawa
tel. (022) 827 57 93, fax (022) 826 61 55
NIP 525-229-50-32

RAPORT - POTWIERDZENIE WYSŁANIA

GODZ. : 09/05/2016 19:56
NAZ. :
FAX :
SER.# : BROD0F239125

DATA, GODZINA	09/05 19:54
NR FAXU/NAZWA	0228256166
CZAS TRW.	00:01:20
STRON(A)	06
WYNIK	OK
TRYB	STANDARD ECM